МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Д.е.н., проф. Лоханова Н.О.
(підпис)
“ _” травня 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Облік і аудит
(назва освітньої програми)

на тему: **«**Облік і контроль малоцінних та швидкозношуваних предметів (на прикладі ПП «АГВ»**)**

Виконавець:
студентка ЦЗФН 4 курс 1 група
Коломійченко Марія Олегівна
(прізвище, ім’я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Супрученко Ольга Леонідівна
(прізвище, ім’я, по батькові) /підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП……...…..… 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІОСНОВИОБЛІКУМАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ 6

1.1. Малоцінні та швидкозношувані предмети як об’єкт обліку……..... 6

1.2. Спільні властивості та відмінності малоцінних та швидкозношуваних предметів та малоцінних необоротних матеріальних активів..... 25

1.3. Проблемні питання обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів ……..... 29

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ НА ПРИКЛАДІ ПП «АГВ»…..... 32

2.1. Загальна характеристика ПП «АГВ»……..... 32

2.2.Організація обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів на ПП «АГВ»…..... 35

2.3. Удосконалення обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.... 42

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ НА ПРИКЛАДІ ПП «АГВ»…….. 45

3.1. Аналіз основних показників діяльності ПП «АГВ».....……..... 45

3.2. Методика контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів діяльності підприємства та її удосконалення..... 50

ВИСНОВКИ……..... 59

Список використаних джерел……... 61

Додатки

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах становлення ринкової економіки України зростає потреба в удосконалені бухгалтерського обліку, особливо це стосується великих підприємств де існує велика кількість господарських операцій, від відображення правильності яких залежать результати діяльності. Особливе місце у виробничій діяльності підприємства займають малоцінні і швидкозношувані предмети (далі - МШП), адже вони є засобами праці невисокої вартості з недовгим терміном служби, які відносяться до класу запасів. Малоцінні та швидкозношувані предмети суттєво відрізняються від інших видів запасів, бо МШП багаторазово беруть участь у виробництві та зберігають свою натурально-речову форму до кінця строку корисного використання. Тому нині залишається актуальним питання удосконалення обліку МШП.

Основні аспекти удосконалення обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів знайшли своє відображення в наукових працях таких вітчизняних вчених, як: Данілов О.Д., Паєнтко Т.В., М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова, Сук Л.К., Макаренко А.П., Меліхова Т.О. та інші. Проте напрям удосконалення обліку МШП потребує подальшого дослідження.

Мета і завдання. Метою кваліфікаційної роботи є узагальнення та обґрунтування теоретичних положень, закріплення практичних аспектів обліку, аналізу і контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів; дослідження існуючого досвіду методики і організації обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів; надання практичних рекомендацій та визначення шляхів удосконалення методики обліку, аналізу і контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні завдання:

– розглянути сутність малоцінних та швидкозношуваних предметів;

- вивчити законодавчо-нормативну та теоретичну базу з питань обліку і аналізу та проведення контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів;
- надати повну інформацію щодо відображення операцій з малоцінних та швидкозношуваних предметів в фінансовому обліку в Україні;
- провести оцінку ведення обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів на підприємстві згідно стандартам та діючому законодавству України;
- розробити та навести пропозиції щодо удосконалення методики контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Об'єкт дослідження. Об`єктом дослідження є сукупність фінансово-господарських операцій, пов'язаних з формуванням і використанням малоцінних та швидкозношуваних предметів Приватного підприємства «АГВ».

Предмет дослідження. Предметом дослідження є методика обліку, аналізу і контролю малоцінних та швидкозношуваних предметів та організація їх здійснення.

Методи дослідження. Методологічною й теоретичною основою дослідження є наукові методи, що ґрунтуються на діалектичному пізнанні та об'єктивних законах економіки. Теоретичні аспекти досліджувались із застосуванням методів індукції і дедукції, за допомогою яких визначено місце малоцінних та швидкозношуваних предметів у системі обліку.

Інформаційною базою дослідження є податковий кодекс України, законодавчі акти України, міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, постанови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, положення класиків економічної теорії, наукові праці зарубіжних і вітчизняних учених з питань обліку, контролю та аналізу, а також облікові й звітні дані промислового підприємства.

ВИСНОВКИ

Запропоноване розширення плану рахунків у вигляді додаткових субрахунків до рахунку 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети" дасть змогу своєчасно і більш точно отримувати інформацію про наявність та рух МШП на підприємстві. Виявивши недосконалість первинної документації з обліку МШП, було запропоновано створення додаткового реєстру оперативного (кількісного) обліку руху малоцінних і швидкозношуваних предметів, які знаходяться в експлуатації.

Для покращення аналітичного обліку МШП запропоновано введення карток складського обліку МШП, в яких після кожної позиції МШП по надходженню і вибуттю виводиться залишок. І все це дасть змогу уникнути виникнення неправдивих та недостовірних облікових даних та спотворення інформації про фінансовий стан підприємства.

Підсумовуючи все вищезазначене, можна зробити такі висновки:

1) малоцінними активами слід вважати сукупність оборотних і необоротних активів із вартістю до 2500 грн. Вартісну межу при поділі активів на необоротні та оборотні враховувати не потрібно;

2) облік інструментів, спецодягу, “фірмового одягу”, термін експлуатації яких перевищує один рік, доречно вести на відповідних субрахунках до рахунків 10 “Основні засоби” (106 “Інструменти, прилади, інвентар”), 11 “Інші необоротні матеріальні активи” (112 “Малоцінні необоротні матеріальні активи”, 117 “Інші необоротні матеріальні активи”), а не на чинному рахунку 22 “Малоцінні та швидкозношувані предмети”;

3) зміна назви рахунка 22 і поділ швидкозношуваних предметів за вартісним критерієм зумовлені тим, що розмежування необоротних і оборотних активів має здійснюватися лише за плановим терміном їх експлуатації.

Врахування вартісного критерію при поділі як оборотних, так і не оборотних активів сприятиме покращенню контролю за їх використанням і отриманню більш якісної інформації про структуру активів.

4) в Наказі про облікову політику підприємства в частині організації обліку швидкозношуваних предметів потрібно зазначати методи їх оцінки; субрахунки до рахунка 22, якщо підприємство передбачає такі відкривати; перелік однорідних груп, за якими планується вести облік; порядок ведення оперативного обліку у кількісному виразі; документальне оформлення операцій з руху швидкозношуваних предметів; перелік внутрішньої звітності, якщо складання такої планується;

5) облік нематеріальних активів, плановий термін використання яких становить більше одного року, доцільно вести на рахунку 12 “Необоротні нематеріальні активи”, а якщо такий термін не перевищує один рік, то на рахунку 29 “Оборотні нематеріальні активи”. Субрахунками першого порядку до таких рахунків можуть бути чинні субрахунки до рахунка 12, а другого порядку – відповідно “Дорогі”, “Дешеві” та “Малоцінні”.

Всі вищеперераховані пропозиції з удосконалення обліку матеріальних і нематеріальних малоцінних активів сприятимуть покращенню інформаційної бази менеджменту власників та інвесторів для прийняття ними ефективних управлінських рішень.

Єдиний шлях вирішення всіх раніше поставлених проблемних питань з обліку МШП – формування єдиної, цілісної методології обліку.

Внутрішній контроль є одним із важливих напрямків роботи на підприємствах. Він є також складовою забезпечення безпеки діяльності, тому що однією з основних загроз є втрата майна у зв’язку з порушеннями методології і організації обліку і стану збереження активів, що приводить до їх розкрадання. Методи контролю можуть бути різними, але обов'язково спрямованими на попередження, виявлення і виправлення порушень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. — 8ме вид., доп. і перероб. / Ф.Ф. Бутинець. — Житомир: ПП "Рута", 2009. — 912 с.

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z089399

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 № 246 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z07599

4. Меліхова Т.О. Концептуальні основи відображення в обліку надходження ТМЦ та обладнання та обгрунтування віднесення їх до капітальних інвестицій або до запасів / Меліхова Т.О. Манойло Т.В. // Матер. Міжн. Науково-практ. конф. "Економіка і менеджмент — 2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку", 24— 25 квітня 2014 р. — Т. 5: збір. наук. праць. — м. Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2014. — С. 33—35.

5. Макаренко А.П. Стан та перспективи обліку виробничих запасів / Макаренко А.П., Ярданова Т.Г. // Соціально-економічний розвиток / Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 18—19 січня 2016 р. — Т. 3. — Київ: Науково-видавничий центр "Лабораторія думки", 2016. — С. 4—6.

6. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. — 6-те вид., перероб. і допов. — К.: Алерта. 2011. — 1042 с.

7. Данілов О.Д., Паєнтко Т.В. Р 68 Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 256 с.

8. Сук Л.К. Фінансовий облік: навчальний посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. — 3-є вид., переробл. і доповн. — К.: Знання, 2016. — 663 с.

9. Макаренко А.П. Удосконалення облікових регістрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць. — Вип. 22/1. — Переяслав-Хмельницький, 2014. — С. 85—94.

10. Макаренко А.П. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності — інструмент управління та фінансової безпеки / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Науково*виробничий журнал "Часопис економічних реформ". — Луганськ: Східноукраїнський національний університет. В. Даля, 2014. — № 1. — С. 26—32.

11. Меліхова Т.О. Організація обліку касових операцій / Т.О. Меліхова, Т.В. Монойло // Матеріали XIX Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА. Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах. Т. IV. — Запоріжжя, ЗДІА, 2014. — 61 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http// zgia.zp.ua

12. Меліхова Т.О. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ / Т.О. Меліхова, Т. В. Манойло // Вісник Дніпропетровського національного університету. Сер. "Економіка". — Дніпропетровськ: 2014, Вип. 3. — № 10/1. Т. 22 — С. 158—164.

13. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку витрат підприємства / Т.О. Меліхова, Г.С. Хайло // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. "Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції", 25—27 вересня 2014 р.: збір. матер. — Запоріжжя: ЗДІА. Т. І, 2014. — С. 221—224.

14. Меліхова Т.О. Сучасні проблеми обліку дебіторської заборгованості / Т.О. Меліхова, Д.А. Мась // Соціально-економічний розвиток /

Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 18—19 січня 2016 р. — Т. 2. — Київ: Науково-видавничий центр "Лабораторія думки", 2016. — С. 22—23.

15. Меліхова Т.О. Проблеми та шляхи удосконалення обліку основних засобів на підприємстві / Т.О. Меліхова, Н.С. Ніколаєнко // Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на XXI науково-технічної конференції студентів, магістрантів, аспірантів і викладачів ЗДІА (м. Запоріжжя, 2016 р.).

16. Теорія і методика документування в обліку і аудиті: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 6.030509 "Облік і аудит" денної та заочної форми навчання. / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина. — Ч. 1. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 196 с.

17. Ткач А.А. Розвиток інституту інформаційної безпеки підприємства на основі раціонального документування обліку розрахунків з покупцями / А.А. Ткач, Т.О. Меліхова // Інституціональний вектор економічного розвитку. — Мелітополь, 2012. — № 5 (1). — С. 7—12.

18. Макаренко А.П. Адаптація обліку фінансових інвестицій відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності / А.П. Макаренко, С.С. Лазаренко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. — Вип 2 (14). — Бердянськ, 2011. — С. 102 — 106.

19. Макаренко А. П. Шляхи удосконалення організації обліку та аудиту товарно-матеріальних цінностей на підприємстві / А.П. Макаренко, І.О. Литвиненко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 2 (11). — Полтава: ПДАА. — 2015. — С. 33—39.

20. Макаренко А. П. Обгрунтування інформаційної основи обліку ТМЦ на підприємстві / А.П. Макаренко, І.О. Литвиненко // Соціально-економічний розвиток / Матеріали XXXII Міжнародної науково-практичної конференції, Чернівці, 18—19 січня 2016 р. — Т. 2. — Київ: Науково-видавничий центр "Лабораторія думки", 2016. — С. 22—23

21. Макаренко А.П. Удосконалення організації обліку короткострокової дебіторської заборгованості на підприємстві / А.П. Макаренко, Д.В. Ахмєдова // Матеріали XXII Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА. Економіка та менеджмент. Т. IV. — Запоріжжя, ЗДІА, 2017. — 165 с.

22. Макаренко А.П. Фінансовий облік 1: навчальний посібник. — Видання 2-ге, доповнене, перероблене [гриф МОН України] / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Г.М. Безкоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 400 с.

23. Меліхова Т.О. Вплив обліку оренди на рівень фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська // Культура народов Причерноморья. — Симферополь, 2011. — № 217. — С. 61—63.

24. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку заробітної плати та аналізу податкового навантаження для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Р. Єременко // Економічний вісник Донбасу: наук. журнал. — Луганськ, 2012. — Вип. 1 (27). — С. 150—155.

25. Меліхова Т.О. Документування обліку розрахунків за заробітною платою з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, С. Голубенко // Складні системи і процеси. — Запоріжжя: КПУ, 2012. — № 1 (21). — С. 63—67.

26. Меліхова Т.О. Удосконалення аналітичного обліку розрахунків за заробітною платою для підвищення якості контролю / Т.О. Меліхова, М. Єременко // Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів та студентів "Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні", 28 лютого 2013 р.: збір. наук. праць. — Ірпінь: НУ ДПСУ, 2013. — Ч. 2. — С. 105—107.

27. Облік МШП: актуальні проблеми та шляхи вдосконалення / Г. С. Кесарчук, М. В. Машика // Науковий вісник Ужгородського університету, серія «Економіка». – 2014. – № 1 (42). - с. 223 – 227.

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» від 20.10.1999 № 246

29. Проблеми та напрямки вдосконалення обліку МШП / О. П. Бик, О. А. Нужна // Актуальні питання економічних наук. – 2015. – с. 126 – 129.

30. Визначення економічної суті швидкозношуваних та малоцінних необоротних предметів як передумова раціональної організації їх обліку і контролю / П. Куцик, Р. Шумило // Економічний аналіз. – 2010. - № 6. – с. 99 – 101. М

31. Методичні рекомендації, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.07. р. № 2 (в редакції від 30.12.13. р.).

32. Розкриття економічної сутності МШП [Електронний ресурс] / С. О. Левуцький [та ін.]Режимдоступу:http://lubbook.net/book_272_glava_6_1.2_Rozkrittjaekonom%D 1%96chno%D 1%97.html

33. Бірюк О. Г. Формуванняоблікової політикищодомалоцінних ташвидкозношуваних предметів / О. Г. Бірюк // Фінанси, облік і аудит. – К. : КНЕУ, 2008. – Вип. № 12. – С. 197–203.

34. Бондар М. І. Амортизація необоротних активів: облік та оподаткування / М. П. Бондар, В. В. Бабіч // Вісник ЖДТУ. – 2011. – С. 33–34.
3. Грінько А. П. Облік основних засобів: теорія, проблеми, перспективи : моногр. / А. П. Грінько ; Харк. держ. акад. технології та орг. харчування. – Х., 2002. – 276 с.

35. Диба В. М. Організація аналітичного обліку необоротних активів (нематеріальних активів й основних засобів) / В. М. Диба // Економіка та підприємництво : зб. наук. праць молодих вчених та аспірантів. – К: КНЕУ, 2008 – Вип. 20 – С. 336–349.

36. Кафка С. М. Економічний і бухгалтерський підходи до оцінки необоротних активів / С. М. Кафка // Облік і фінанси. – №1 (75). – 2017. – С. 33–40.

37. Кесарчук Г. С. Облік МШП: актуальні проблеми та шляхи вдосконалення / Г. С. Кесарчук, М. В. Машика // Науковий вісник

Ужгородського університету. – 2014. – Вип. 1. – С. 223–227. – (Сер. “Економіка”).

38. Куцик П. О. Визначення економічної суті швидкозношуваних тамалоцінних необоротних предметів як передумова раціональної організації їх обліку і контролю / П. О. Куцик, Р. Р. Шумило // Економічний аналіз. – 2010. – №6. – С. 99–102.

39. Куцик П. О. Оцінка сучасного стану обліку і контролю малоцінних і швидкозношуваних активів / П О. Куцик, Р. Р. Шумило // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2010. – Вип. 29, ч. 2. – С. 18–20. – (Сер. “Економіка”).

40. Малярчук І. І. Основні аспекти фінансового та податкового обліку малоцінних необоротних активів / І. І. Малярчук, З. М. Холод // Наукові записки Української академії друкарства. – 2015. – № 1. – С. 12–19. – (Серія “Економічні науки”).

41. Петрів О. І. Бухгалтерський та податковий аспекти облікумалоцінних необоротних матеріальних активів: основні відмінності та неузгодженості, проблеми обліку / О. І. Петрів // Науково-інформаційний вісник “Економіка”. – 2013. – №7. – С. 381–387.

42. Сажинець С. Й. Актуальні питання розвитку системи обліку оборотних малоцінних та швидкозношуваних матеріальних активів на підприємстві / С. Й. Сажинець // Вісник Нац. ун-ту “Львів. політехніка”. – 2012. – №721. – С. 219–225.

43. Задорожний З.-М. В. Актуальні питання облікової політики підприємств щодо необоротних активів : моногр. / З.-М. В. Задорожний, Л. Г. Семеген, Л. Т. Богуцька. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 237 с.

44. Сопко В. Деякі питання термінології та класифікації засобів праці / В. Сопко, В. Карєв // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 3. – С. 11–15.

45. Судин Ю. А. Облік гудвілу підприємств: теорія і практика / Ю. А. Судин // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Вип. 4 (46). – Ужгород: ЛІРА, 2015. – С. 368–372. – (Серія “Економіка”).

46. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Мінфіном України №291 від 30.11.99 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99.

47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Міністерства фінансів України №73 від 7 лютого 2013 року, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13.

48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 242 18 жовтня 1999 року, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99.

49. Міжнародний стандарт фінансової звітності 38 “Нематеріальні активи” (версія перекладу українською мовою на 01.01.2018 рік) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua.